

namreč okoli 100 tisoč. Toda pravični Nemci jim ne dovolijo niti ene ljudske šole. Nemci postajajo barbarski.

(Stekleno oko) ni razlog za ločitev zakona. V Ohiju je mož vložil prošnjo, naj se sodnijsko loči njegov zakon, ker ima žena stekleno oko. Mož steklenega očesa pred poroko ni zapazil, tako skrbno je bilo narejeno, a soproga sama mu tega tudi ni povedala. Zdaj pa je spoznal stekleno oko in posledica je, da ne mara več žene s sleparskim očesom. Sodnik pa je moža zavrnil, da je njegova žena s steklenim očesom ravno tako lepa, kakor bi bila s pravim očesom in da torej mož še lahko nadalje ž njo v mirnem zakonu živi.

Društvene zadeve.

(Delavsko podporno društvo) — otvorilo je 1. aprila t. l. v Celji v kovaški ulici št. 11. svojo društveno gostilno. Vsi udje glavnega društva kakor tudi udje podružnic v Poljčanah in Laporji se opozarjajo, da le takrat dobijo piti, če se izkažejo z društveno izkaznico t. j. z vsprejemnico, da so resnično udje društva ali podružnice, kajti neudje ne dobijo ničesar.

Deželni zbor štajarski.

Gradec, 5. aprila.

V seji 5. aprila je utemeljeval grof Kotulinski svoj predlog, naj se vpelje deželna zavarovalnica proti točnim škodam. O tej stvari se je obravnavalo v deželnem zboru že prejšnja leta dvakrat; stvar je pa zopet zaspala. Vlada naj bi z državno pripomočjo tako podvzetje podpirala, da ne bi posamezniki trpeli prevelike škode. Se ve nastane vprašanje, ali se naj ustanovi v ta namen nov zavod ali se naj to zavarovanje izroči že kateri poštenti zavarovalnici. Do zdaj namreč niso hotele zavarovalnice rade sprejemati zavarovanja proti toči, ker so imele navadno pri tem zgubo. Drugo važno vprašanje je nadalje to, ali se naj postavno prisili vsak posestnik, da se zavaruje ali se naj da vsakemu na prosto voljo. V prvem slučaju, v slučaju prisilnega zavarovanja bi bilo treba spremeniti nekatere obstoječe državne postave. Predlog se je izročil finančnemu odseku v posvetovanje.

V tej seji je predložil deželni odbor dva predloga, o katerih je »Sl. Gosp.« že zadnjič govoril, da se namreč ustanoviti 2 novi občini: Slatinske toplice in trg Vuzenica. Ostali 2 občini bi se imenovali: Okolica Slatinska in okolica Vuzeniška. Nova občina: Slatinske toplice bi plačevala 5447 gl. 13 kr., direktnih davkov in okolica Slatinska 3431 gl. 97 kr. Za ustanovitev nove Slatinske občine je prosilo 65 strank pri občinskem odboru Slatina, ki je pa v seji 13. decembra 1896 z 11 glasovi proti 6 prošnjo zavrgel.

Nasproti je Rogački okrajni zastop v seji 29. jan. 1897 s 13 glasovi proti 11 glasom priporočal ustanovitev nove občine Slatinske. V tej nameravani novi občini, ki bi merila 188 hektarov 32 arov in 92 m², bi prebivalo 461 oseb; slatinska okolica pa, ki bi merila 1809 hektarov 59 arov in 8 m², bi stela 1695 oseb.

Nasproti meri zdajšnja davčna občina Vuzenica, ki se želi ločiti od ostalih 3 davčnih občin: Dravč, Št. Janž nad Dravčem in Št. Vid, 209 hektarov 43 arov 84 m² z 73 hišami in plačuje direktnega davka v znesku z 658 gold. 23 kr. Ostale imenovane 3 davčne občine, ki bi imele postati nova občina: »Vuzeniška okolica«, pa obsegajo 3139 hekt., 63 arov in 7 m² z 197 hišami in plačujejo 2318 gl. davka.

Deželni odbor je vprašal c. kr. namestnijo, kaj ona sodi o ustanovitvi teh 2 novih občin. Iz sporočila deželnega odbora je razvidno, da se c. kr. namestnija vstavlja tej ločitvi, deloma radi tega, ker bi nove

občine bile premajhne, deloma, ker bi bili občina Slatinska okolica, kakor tudi okolica Vuzeniška, pretirani in sicer Slatinska okolica dvakrat, Vuzeniška okolica enkrat, ker bi zemljišča novo ustanovljenih občin Slatinske toplice in trg Vuzenica segala vmes med dele obeh okoličanskih občin. Vkljub temu ugovoru visoke vlade trdi deželni odbor, da se lahko brez pomisleka ustanovite že večkrat imenovani novi občini. Vsakdo sprevidi, da deželni odbor hoče le ravnati po želji Slatinskega Nemca Ludviga Migliča in Vuzeniških Nemcev Urbana, Kafela, Kresnika, Mettingerja in Hölbla, ki so v imenu ostalih tamošnjih »Nemcev« sprožili misel o ločitvi.

Gospodarske stvari.

Kmetske zadruge.

(Iz Žalca.)

Povedali smo že o pravicah in dolžnostih, katere ima predstojništvo kmetijskih zadrug. Da pa nemore predstojništvo delati, kakor bi se mu zljubilo, temveč da mora svojo opravilo zvesto in vestno opravljati, zato pa mu je v nadzorovanje postavljen poseben odbor, kateri sestoji iz 5 udov in se zove nadzorništvo. Kako se ta odbor sestavlja in kaj ima opraviti, nam povedo naslednje točke zadržanih pravil.

§ 21. se glasi: »Nadzorništvo, katero izvoli glavna skupščina na tri leta, sestoji iz petih udov. Ti izvolijo iz svoje srede prvomestnika in njegovega namestnika.

O spremembi nadzorništva in glede zadržkov njegovih udov v izpolnjevanji njih dolžnosti veljajo določbe § 16, teh pravil.

Služba udov nadzorništva je častna in ne dobijo ti nobenega plačila.

Glede malomarnosti udov nadzorništva veljajo iste določbe, kakor za predstojništvo § 16. teh pravil.

Udje nadzorništva morajo biti torej resni in veljavni možje, kajti njim bo treba paziti, da vodi predstojništvo zadrugo tako, da je isti v korist in dobiček, in ako bi udje nadzorništva svoj posel zanemarjali, in bi zadruga radi tega kako škodo trpela, so udje nadzorništva za vsako škodo odgovorni.

§ 22. pa se glasi: »Udje nadzorništva ne smejo biti ob enem udje predstojništva, tudi ne uradniki pri zadrugi.

Ako izstopi kaki ud iz predstojništva, preden je njegova doba potekla, ne more za ta čas postati ud nadzorništva.

Modro in premišljeno je tukaj določeno, da ne smejo biti udje predstojništva ob enem udje nadzorništva, in tudi uradniki zadruga ne smejo biti udje nadzorništva. Kajti ko bi bili udje predstojništva ob enem udje nadzorništva, bi pač ti sami sebe kaj lahko nadzorovali, kajti, saj bi njim nihče ne gledal na prste, kako in kaj delajo, in bi nihče ne pregledoval zadržanih knjig, so li te pravilno urejene ali ne, kajti imeli bi vse sami v rokah. Tako pa so v nadzorništvu čisto drugi možje, od predstojništva neodvisni, in le takim je možno, da izvršujejo svoj posel vestno in natanjko.

§ 23. »Seje nadzorništva se vršijo redno vsak četrt leta in izvanredno, ako iste prvomestnik skliče. Vsaki seji predseduje prvomestnik. Izvanredne seje se morajo tudi sklicati, ako to zahteva večina udov nadzorništva, ali ako to zahteva predstojništvo zadruga. Seja je sklepna, ako je navzoča nadpolovica nadzornikov; pri enakosti glasov odloči prvomestnik. Sklepi sej se morajo takoj zapisati v sejni zapisnik, katerega podpišejo navzoči. Sklepa se ustno.

Vsakega četrt leta in ako potreba tudi večkrat ima toraj nadzorništvo svoje seje. Pri teh sejah se pregledajo vse knjige zadruga, da se vidi delovanje predstojništva in njegovo gospodarjenje. Kar se pri taki priliki

najde, se često sklepa in zapiše v zapisnik. Na ta način je nemogoče, da bi predstojništvo delalo ali napravilo kako goljufijo, kajti, nadzorništvo bo takoj našlo in zahtevalo pojasnila, in ako kaj najde, kar ni prav, bode takoj zahtevalo, da se skliče glavna skupščina, katera bode potem razsodila, kar je prav.

§ 24. Nadzorništvo nadzoruje vsa opravila predstojništva. Isto ima pravico, vsak čas pregledati po prvomestniku ali kakem drugem udu vse knjige zadruga, blagajnično stanje, zadržno premoženje in imetje sploh. Dalje preskuša vsako leto zadržni računski sklep in pa letno bilanco ter poroča o tem glavni skupščini. Ako bi nadzorništvo kaj zapazilo, kar bi bilo v škodo zadruga, mora od ravnatelja zahtevati, da skliče glavno skupščino; če pa ravnatelj tega ne bi storil, ima nadzorništvo pravico, sklicati glavno skupščino. Udje nadzorništva morajo svoj posel sami opravljati.

Toraj ne samo vsakega četrt leta ima nadzorništvo pravico pregledati vse zadržne knjige in premoženje, ampak vsak dan sme po svojem prvomestniku ali drugemu udu pregledati in se prepričati, kako dela predstojništvo in kako gospodariti. In ravno vsled tega je pri kmetijskih zadrugah zaupanje veliko, ker je vsled velike in vedne kontrole vsaka goljufija in prevara takorekoč nemogoča.

§ 25. Nadzorništvo je pooblaščen, zastopati zadrugo pri sklepanju pogodb s predstojništvom in voditi tožbe, katere je glavna skupščina proti kakemu udu predstojništva ali proti celemu predstojništvu vložiti sklenila. V tožbah proti nadzorništvu pa zastopa zadruga pooblaščen, ki je bil zato od glavne skupščine izvoljen.

§ 26. Nadzorništvo ima pravico po svojem prevdarku odstaviti člane predstojništva od njih posla, in sicer začasno do določbe glavne skupščine, katera se mora za tak slučaj sklicati. Radi vodstva poslovanja do glavne skupščine ukrene potrebno nadzorništvo.

Važen posel ima nadzorništvo pri kmetijskih zadrugah, in brez nadzorništva bi nikakor ne bile zadruga tako zaupljive kakor so sedaj. Iz dosedaj povedanega vsak čitatelj lahko razvidi, da se sme brez premisleka dati zapisati h kmetijski zadrugi, kjer je vse tako natanjko, tako premišljeno in tako odkrito ter varno urejeno, da je vsaka prevara izključena.

Ivan Kač.

Loterijne številke.

Gradec 1. aprila 1899: 83, 62, 58, 69, 46
Dunaj » » » 68, 86, 8, 84, 81

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pisмено naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo 15. maja tega leta; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po 15. maju objavili v „Slov. Gosp.“)

Išče se mlad, zdrav in močan lovec in eden zidar. Oženjena imata prednost. 1-3

Oskrbništvo Thurnisch pošta Ptuj.

Fulard-svila 65 kr.

do 3 gold. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gl. 65 kr. v najbolj novošegnih tkaninah, barvah in obrazcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G^o Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.